

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din București
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă <i>Justinian Patriarhul</i>
1.3. Departamentul	Școala Doctorală <i>Dumitru Stăniloae</i>
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii	Teologie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Monahismul românesc în contextul relației Stat-Biserică în secolul al XIX-lea		2.2. Cod disciplină			
2.3. Titularul activității de curs			Pr. Prof. Dr. Mihail - Simion Săsăujan				
2.4. Titularul activității de seminar							
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	<i>1</i>	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ/ Total ore online din planul de învățământ	12	din care: 3.5. - curs față în față - curs online	12 0	3.6. seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp					<i>ore</i>
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					90
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					90
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					-
Examinări					25
Alte activități					33

3.7 Total ore studiu individual	238
3.8 Total ore din planul de învățământ	12
3.9 Total ore pe semestru	250
3.10 Numărul de credite	10

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe de istorie laică și bisericească
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (Word, Internet Explorer); capacitate de analiză, de sinteză și de gândire critică)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală dotată cu tablă și cu proiector</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Codificare Rezultat	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII		
	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
R1	Doctorandul deține cunoștințe cu privire la evoluția monahismului românesc ortodox din Țara Românească și Moldova în secolul al XIX-lea;	Doctorandul are capacitatea de a analiza și interpreta critic și obiectiv informațiile de istorie bisericească;	Doctorandul aduce contribuții noi în cercetarea istoriografică bisericească;
R2	Doctorandul deține cunoștințe cu privire la politica statului român față de mănăstirile românești din Țara Românească și Moldova în a doua jumătate a sec. al XIX-lea;	Doctorandul are capacitatea de a face cercetări în arhivele de stat și bisericești pentru analizarea subiectelor de cercetare;	Doctorandul contextualizează istoric în mod obiectiv tema de cercetare;
R3	Doctorandul deține cunoștințe cu privire la secularizarea proprietăților mănăstirești din anii 1860-1864 și la revendicarea lor din partea Locurilor Sfinte în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.	Doctorandul are capacitatea de a utiliza metoda istorică critică comparativă în analizarea subiectelor de cercetare;	Doctorandul dobândește vizibilitate prin publicarea studiilor sale în reviste științifice de specialitate;

7. Conținuturi

7.1 Curs - Monahismul românesc în contextul relației Stat-Biserică în secolul al XIX-lea	Metode de predare	Observații
Coordonate istorice	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Monahismul românesc în prima jumătate secolului al XIX-lea	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
De la moștenirea paisiană la declinul evident al vieții monahale interne	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Raportarea mănăstirilor la autoritatea bisericească și de stat	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Monahismul românesc în a doua jumătate a secolului al XIX-lea	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Revendicarea, din partea Locurilor Sfinte, a averilor mănăstirilor închinete, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Relația mănăstirilor românești cu statul român după secularizare, în a doua jumătate a sec. al XIX-lea și în prima jumătate a sec. al XX-lea	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Domnitori români protectori ai mănăstirilor	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Mănăstiri și schituri ctitorite și rezidite de familii boierești	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Ierarhi români purtători de grijă pentru locașurile monahale	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Stareți și starețe responsabili de dănuirea propriilor mănăstiri și schituri	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
Preoți de mir și credincioși ctitori și îngrijitori de locașuri monahale	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore

Bibliografie

BRUSANOWSKI, Paul, *Stat și Biserică în vechea Românie între 1821-1925*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010;

COSTESCU, Chiru, *Colecțiune de legi, regulamente, acte, deciziuni, circulări, instrucțiuni, formulare și programe privitoare la Biserică, culte, cler, învățământ religios, bunuri bisericesti, epitropii parohiale și administrații religioase și pioase*, București, 1916.

DOBRESCU, Nicolae, *Studii de istoria Bisericii Române contemporane*, vol. I (1850-1895), București, 1905;

PĂCURARIU, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Andreiană, Sibiu, 2007;

SĂSĂUJAN, Mihai, *Biserică, națiune și putere de stat (secolele XVIII - XX). Contribuții documentare la Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Universității din București, București, 2013.

SĂSĂUJAN, Mihai, *Autonomia bisericească și națională a schitului Prodromu (1870-1890). Documente*. Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2016.

SĂSĂUJAN, Mihai, „Situția mănăstirilor românești după secularizare (a doua jumătate a sec. al XIX-lea și prima jumătate a sec. al XX-lea)”, în volumul *Secularizarea averilor bisericesti (1863). Motivații și consecințe*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, ISBN 978-606-8495-44-6, București, 2013, pp. 87- 106.

STOICESCU Nicolae, *Repertoriul bibliografic al monumentelor feudale din București*, București 1961;

STOICESCU Nicolae, *Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România*, vol. I - Țara Românească, București, 1970; vol. II - Moldova, Craiova, 1971;

STOICESCU Nicolae, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București 1974;

7.2. Seminar

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile ajută la intensificarea unei cercetări istoriografice laice și bisericești, care sa ofere o formație solidă de cunoaștere a unui capitol din istoria Bisericii Ortodoxe Române în rândul absolvenților acestui program de master, pe baza căreia să poată activa cu competență în diferite domenii ale vieții bisericești și sociale publice românești, răspunzând exigențelor mai multor angajatori din cadrul Bisericii Ortodoxe Române, din domeniul educațional și cel al cercetării.

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen oral</i>	100%
	<i>-Verificare pe parcurs</i>	-	
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	
	<i>- Activitate la seminar</i>	-	
10.6 Standard minim de performanță: Cunoașterea reperelor semnificative din gnoseologia patristică, valorificate în contextul epistemologic actual			

Data completării,
30.09.2025

Semnătura director de departamen

Semnătura titularului de curs,
Data avizării în departament,

Semnătura titularului de seminar,